VISIT…

LANZAROTE Caliente.com

Diễn đàn Kinh Doanh
Biz Forum Weekly

Số 10

Tin tức Việt Nam và Thế giới (2-10)

Sự kiện nổi bật trong nước (11)

Ngân hàng Việt Nam tích cực đổi mới (12-13)

Việt Nam thiếu sản phẩm công nghệ cao (14-15)

Tin tức chứng khoán (16-18)

Đến lúc thay đổi biên độ giao động giá? (19)

Tin thị trường (20-21)

Thị trường Việt Nam: Tỷ giá không biến động lớn (22-23)

Kinh tế thế giới: Một năm nhìn lại (24-25)

Học được gì từ cuộc khủng hoảng Argentina (26-27)

Đồng Euro sẽ thay đổi được châu Âu (28-30)

TIN TỨC VIỆT NAM

* Nghị định mới về kiểm toán độc lập

Bộ Tài chính cho biết, Bộ đã kiến nghị và trình Chính phủ dự thảo nghị định thay thế Nghị định 07/CP (19/1/1994) ban hành Quy chế kiểm toán độc lập.

Hiện nay một số quy định tính hành chính, bao cấp, cứng nhắc, không phù hợp do đó không thể triển khai được trong thực tiễn (như quy định về khung giá phí kiểm toán, xử lý các bất đồng và tranh chấp về kết quả kiểm toán...). Các văn bản pháp lý mới ra đời, đặc biệt là Luật DN, đã làm cho một số quy định liên quan không còn hiệu lực pháp lý hoặc gây ra vấn đề hiểu không thống nhất giữa các cơ quan nhà nước.

Nghị định mới sẽ quy định bắt buộc các tổ chức kiểm toán phải mua bảo hiểm nghề nghiệp, quy định rõ kiểm toán viên phải hoạt động trong một tổ chức kiểm toán; đặc biệt, bổ sung quy định nhằm nâng cao tính pháp lý của báo cáo tài chính đã được kiểm toán (giá trị của báo cáo tài chính đến đâu, có pháp luật bảo vệ không..)

* Tháng 12, chỉ số giá lương thực tiếp tục tăng mạnh

Theo Tổng cục Thống kê, chỉ số giá cuối năm 2001 tăng 1% so với tháng 11, mức tăng cao nhất trong 6 tháng trở lại đây. Trong đó, chỉ số giá lương thực trong tháng 12 tiếp tục tăng mạnh (tăng 5,9% so với tháng 11 và 6% so với đầu năm). Đây cũng là mức tăng cao nhất của chỉ số giá lương thực trong vài năm trở lại đây.

Tuy nhiên, giá lương thực chỉ tăng mạnh tại 2 vùng kinh tế là đông bắc và đồng bằng sông Hồng (11,1-12,1%), các vùng khác chỉ tăng tương đương mức của tháng trước (2,2-4,4%). Với mức tăng này, vùng đông bắc và đồng bằng sông Hồng là 2 vùng có mức tăng chỉ số giá cao nhất (1,4-1,7%) và thấp nhất là vùng Đông Nam Bộ.

Trong khi đó, chỉ số giá hầu hết các nhóm hàng hoá khác đều tăng (0,2-0,7%), và chỉ có 2 nhóm hàng là đồ uống - thuốc lá và dược phẩm - y tế có chỉ số giá giảm nhẹ (0,1-0,3%). Cũng trong tháng này, chỉ số giá vàng và USD có mức tăng xấp xỉ nhau (vàng tăng 0,3%, USD 0,4%).

* Công bố bộ tiêu chuẩn mới cho cà phê xuất khẩu

Ngày 21/12 tại TP Hồ Chí Minh, Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn cùng Hiệp hội Cà phê - Ca cao tổ chức công bố bộ tiêu chuẩn mới về cà phê xuất khẩu theo tiêu chuẩn của Bộ Khoa học - Công nghệ và Môi trường ban hành. Bộ tiêu chuẩn mới mang ký hiệu TCVN 4193:2001 đã qua 6 lần kiểm nghiệm, gồm 12 tiêu chuẩn cụ thể (độ ẩm, tỷ lệ hạt đen, vỡ, cỡ hạt, bao bì...) tương ứng với tiêu chuẩn mà Ban chất lượng cà phê thế giới thống nhất trong kỳ họp tại Luân Đôn vào cuối tháng 11/2001.

TIN TỨC VIỆT NAM

* Được nhập khẩu một số phế liệu đã xử lý

Ngày 26/12/2001, danh mục các loại phế liệu đã được xử lý đảm bảo yêu cầu về môi trường được phép nhập khẩu làm nguyên liệu sản xuất, do Bộ Khoa học và Công nghệ và Môi trường ban hành theo Quyết định 65/2001/QĐ-BKHCNMT sẽ bắt đầu có hiệu lực.

Theo đó, các tổ chức cá nhân chỉ được phép nhập khẩu các loại phế liệu không chứa các hoá chất độc hại, chất phóng xạ, chất dễ cháy, dễ nổ, không được phép nhập phế liệu là hợp chất hữu cơ có nguồn gốc động, thực vật có nguy cơ gây dịch bệnh, chất thải y tế, các loại hàng hoá không được phép nhập khẩu theo quy định của Nhà nước.

Các loại phế liệu khi nhập khẩu phải được loại bỏ các tạp chất, và có thể còn bám dính một lượng không đáng kể do khó loại bỏ khi xử lý phân loại, nhưng không gây ô nhiễm môi trường. Đồng thời, các phế liệu nhập khẩu chỉ được phép sử dụng làm nguyên liệu cho sản xuất.

* Hoàn thuế nhập khẩu từ Nam Phi và Pakistan

Theo tin từ Bộ Thương mại, Hiệp định Thương mại của ta với Nam Phi và Pakistan đã có hiệu lực thi hành. Hai Hiệp định trên đều có điều khoản quy định hai nước dành cho nhau chế độ đãi ngộ tối huệ quốc (MFN) trong lĩnh vực thuế quan và thủ tục hải quan. Theo quy định này, hàng nhập khẩu vào Việt Nam kể từ ngày 12/6/2001 được hưởng thuế MFN đối với Nam Phi và từ 29/10/2001 đối với Pakistan. Những lô hàng nhập khẩu vào Việt Nam từ thời điểm trên mà chưa được hưởng thuế MFN sẽ được hoàn thuế.

* Công bố pháp lệnh quảng cáo

Sáng 21/12, Văn phòng Chủ tịch nước đã tổ chức họp báo về lệnh của Chủ tịch nước Trần Đức Lương công bố Pháp lệnh Quảng cáo. Pháp lệnh này đã được Uỷ ban Thường vụ Quốc hội thông qua ngày 16/11/2001.

Pháp lệnh này có 7 chương, 35 điều. Trong đó có 3 vấn đề đáng chú ý là: Phạm vi điều chỉnh của pháp lệnh, khái niệm quảng cáo và giấy phép thực hiện quảng cáo. Về phạm vi điều chỉnh, pháp lệnh điều chỉnh toàn bộ các hoạt động quảng cáo trên lãnh thổ Việt Nam, bao gồm hoạt động quảng cáo thương mại, các hoạt động quảng cáo nhằm giới thiệu hoạt động sản xuất, kinh doanh dịch vụ của tổ chức, cá nhân. Pháp lệnh có hiệu lực từ ngày 01/5/2002.

Toàn bộ nội dung của Pháp lệnh Quảng cáo có thể tìm đọc tại địa chỉ: http://media.vdc.com.vn/top/ddkd/noidung.cfm?MaTin=1620&MaChuyenMuc=H6

TIN TỨC VIỆT NAM

* Không hạn chế số lượng cổ phần được mua lần đầu

Bộ Tài chính cho biết, dự thảo Nghị định thay thế Nghị định 44/NĐ - CP mà Bộ TC đang xây dựng không hạn chế số lượng cổ phần được mua lần đầu của các pháp nhân và thể nhân khi chuyển DNNN thành công ty cổ phần.

Tuy nhiên, cơ cấu vốn trong Công ty cổ phần phải đảm bảo các quy định hiện hành của Nhà nước về số lượng cổ đông tối thiểu, cổ phần chi phối của Nhà nước tại các DN thuộc đối tượng cần thiết nắm giữ. Nhà đầu tư nước ngoài được mua số lượng cổ phần có tổng giá trị không quá 30% vốn điều lệ của công ty cổ phần.

* Năm 2002, thuốc lá nguyên liệu và muối chịu hạn ngạch thuế quan

Bộ Thương mại đang xây dựng đề án áp dụng hạn ngạch thuế quan đối với một số mặt hàng nông sản trong nước sản xuất được như bông, ngô, đậu tương, nguyên liệu thuốc lá và muối. Theo đó, nhà nước sẽ qui định số lượng được nhập khẩu vào Việt Nam với thuế suất thấp, dựa trên cân đối cung cầu và năng lực sản xuất trong nước. Riêng năm 2002, Bộ Thương mại đề xuất chính phủ áp dụng chế độ hạn ngạch thuế quan đối với thuốc lá nguyên liệu và mặt hàng muối nhập khẩu từ các nước ASEAN.

* Sửa đổi, bổ sung thuế suất của 9 nhóm hàng nhập khẩu

Bộ Tài chính vừa có quyết định sửa đổi, bổ sung tên và thuế của 9 nhóm mặt hàng nhập khẩu kể từ đầu năm 2002 tới. Theo đó, việc sửa đổi mức thuế suất thuế nhập khẩu của hai nhóm mặt hàng là sắt thép không hợp kim ở dạng bán thành phẩm (mã số nhóm 7270) và dầu dừa, dầu hạt cọ hoặc dầu cọ ba-ba-su đã hoặc chưa tinh chế, nhưng chưa thay đổi thành phần hoá học (mã số nhóm 1513) sẽ được áp dụng cho các tờ khai hàng nhập khẩu đã nộp cho cơ quan hải quan kể từ ngày 1/1/2002.

Riêng 7 nhóm mặt còn lại là pho mát và sữa đông (mã số nhóm 0406); xương và lõi sừng chưa chế biến, đã khử mỡ, sơ chế...(mã 0506); rau khô chưa chế biến (mã 0712); cà phê rang hoặc chưa rang (mã (0901); lúa mỳ và hỗn hợp giữa lúa mỳ và mạch đen (mã 1001); hạt quả và mầm dùng để gieo trồng (mã 1290); sản phẩm còn lại sau khi lấy bơ ra khỏi kem sữa (mã 0403) sẽ lùi thời hạn áp dụng thuế suất mới tới ngày 15/1/2002.

* Năng lực cạnh tranh của Việt Nam đang như thế nào ?

Ngày 19/12, tại Hà Nội, Viện nghiên cứu quản lý kinh tế trung ương đã tổ chức hội thảo "Năng lực cạnh tranh và toàn cầu hoá". Ông Lê Đăng Doanh - Cố vấn Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư, đồng thời là chuyên viên cao cấp của Viện cho biết : Theo cách đánh giá mới của Diễn đàn Kinh tế thế giới (WEF), năng lực cạnh tranh của Việt Nam trong năm 2001 đứng thứ 62/75 nước nếu xét trên các tiêu chí về sáng tạo kinh tế, khoa học công nghệ; độ mở nền kinh tế, tài chính... Theo ông Doanh, các doanh nghiệp Việt Nam đều rất khó khăn trong việc nâng cao chất lượng, hạ giá thành sản phẩm do có nhiều yếu tố cản trở đổi mới công nghệ, chịu nhiều chi phí cao....

TIN TỨC VIỆT NAM

Hiện nay, Việt Nam đang có 20 mặt hàng có khả năng cạnh tranh tại thị trường trong và ngoài nước. Đó là: Trái cây đặc sản; Một số đặc sản nông nghiệp như mè, măng khô; điều; tiêu; gạo; cà phê; sản phẩm may mặc; da giày; đồ uống; động cơ diedel công suất thấp; giấy viết, và photocopy; bóng đèn, bình thủy; xăm lốp ôtô và xe máy; chất tẩy rửa; biến thế, cáp điện; Du lịch; Dịch vụ xây dựng như kết cấu kim loại xây dựng cầu; khoáng sản như dầu thô, than anthrazit, khí đốt, chromit; Hàng thủ công, mỹ nghệ. Những mặt hàng này đang chiếm tỷ trọng cao trong các sản phẩm xuất khẩu của Việt Nam và duy trì được thị phần trong nước.

Tuy nhiên, theo tiến sỹ Lê Đăng Doanh, do phải chịu nhiều sức ép cạnh tranh, nhiều mặt hàng xuất khẩu đang bị giảm sút về kim ngạch như gạo, cà phê robusta. Hợp đồng xuất khẩu của các ngành hàng dệt may, da giày cũng đang bị giảm sút mặc dù đã phải chấp nhận giảm giá 20%.

* Hạn chế nhập khẩu các mặt hàng tiêu dùng

Theo ý kiến của Thủ tướng Chính phủ về công tác quản lý nhập khẩu, trong thời gian tới, Chính phủ sẽ thực hiện ưu tiên nhập khẩu vật tư, thiết bị và công nghệ tiên tiến phục vụ công nghiệp hoá, hiện đại hoá; gia tăng sử dụng vật tư thiết bị trong nước đã sản xuất được để tiết kiệm ngoại tệ và phát triển sản xuất hàng hoá trong nước.

Trước mắt, Chính phủ sẽ áp dụng các công cụ thuế mới nhằm giảm kim ngạch nhập khẩu bông, nguyên liệu thuốc lá, ngô, đậu tương, sữa, da nguyên liệu; hạn chế tối đa việc nhập khẩu hàng tiêu dùng; kiểm soát chặt chẽ việc nhập khẩu ô tô và linh kiện xe hai bánh gắn máy để khuyến khích việc sản xuất phụ tùng, linh kiện trong nước.

Thủ tướng cũng đã yêu cầu Bộ Thương mại, Bộ Tài chính ngay trong quý 1 năm 2002, phải triển khai ngay một số biện pháp quản lý nhập khẩu, như áp dụng hạn ngạch thuế quan, thuế tuyệt đối, thuế chống phá giá, thuế chống trợ cấp, phí môi trường... đối với một số hàng hoá nhập khẩu, để bảo hộ hợp lý sản xuất trong nước, bảo đảm thương mại công bằng và bảo vệ môi trường.

* Yêu cầu dừng thủ tục hải quan khi phát hiện bị vi phạm sở hữu trí tuệ

Theo tin từ Tổng cục Hải quan, từ năm 2002, DN, tổ chức, cá nhân có quyền yêu cầu hải quan tạm dừng làm thủ tục hải quan đối với hàng hoá XNK của đối tượng khác khi phát hiện có dấu hiệu vi phạm quyền sở hữu trí tuệ. Tổ chức, cá nhân yêu cầu hải quan tạm dừng làm thủ tục hải quan sẽ phải: Nộp tiền bằng 20% giá trị lô hàng vào tài khoản tạm gửi của hải quan tại Kho bạc Nhà nước; Xuất trình văn bằng bảo hộ hoặc tài liệu chứng minh quyền sở hữu trí tuệ và đưa ra những chứng cứ ban đầu về hàng hoá xuất nhập khẩu bị nghi ngờ vi phạm sở hữu trí tuệ.

Thời hạn tạm dừng làm thủ tục hải quan là 10 ngày kể từ ngày Chi cục trưởng Hải quan ra quyết định tạm dừng. Thời hạn có thể kéo dài trên 10 ngày trong trường hợp bên yêu cầu tạm dừng có đơn yêu cầu kéo dài thời hạn trước khi hết thời hiệu tạm dừng. Trong trường hợp chứng minh được người xuất nhập khẩu đã vi phạm quyền sở hữu trí tuệ, người xuất nhập khẩu hàng hoá phải bồi thường thiệt hại cho chủ sở hữu trí tuệ và thanh toán các chi phí phát sinh khi thực hiện thủ tục tạm dừng.

TIN TỨC THẾ GIỚI

1 - Cuộc khủng hoảng kinh tế cuối cùng trong năm tài khoá 2001

Cuộc khủng hoảng kinh tế ở Argentina đã khiến nước này rơi tình trạng hỗn loạn thật sự cả về mặt kinh tế và chính trị. Ngày 20/12, Tổng thống Argentina Fernando de la Rua đã xin từ chức sau khi xảy ra những cuộc biểu tình phản đối bùng nổ thành các cuộc bạo động làm hơn 20 người chết. Trước đó, Bộ trưởng Kinh tế Domingo Cavallo và toàn bộ nội các cũng đã đệ đơn xin từ chức. Ngày 21/12, thống đốc bang San Luis Adolfo Rodriguez Saa đã được bổ nhiệm làm Tổng thống lâm thời của Argentina. Ông Rodriguez Saa đã lập tức đưa ra các chính sách để đối phó với cuộc khủng hoảng kinh tế nhằm làm an lòng dân chúng và thuyết phục được IMF tiếp tục trợ giúp cho Argentina. Những chính sách chủ yếu của ông Adolfo Rodriguez Saa là :

- Ngừng thanh toán khoản nợ 132 tỷ USD của chính phủ, thay vào đó, sử dụng các nguồn tài chính để tạo thêm 1 triệu việc làm.

- Phát hành đồng Argentino gần như một đồng tiền mới, với tỷ giá mới để tránh sự mất giá liên tục của đồng peso. Cả đồng peso và đô la đều là tiền tệ chính thức ở Argentina và được áp đặt cùng một tỷ giá như nhau.

- Đặt giới hạn cao nhất cho mức lương của các nhân viên chính phủ là 3.000 peso/ tháng (3.000 USD). Đây cũng là mức lương của Tổng thống và bằng một nửa mức lương trước đây của ông.

- Bán nhiều ô tô của chính phủ và máy bay của tổng thống.

- Hoãn các kỳ nghỉ của tất cả các quan chức chính phủ.

Hiện Argentina đang lâm vào cuộc khủng hoảng nợ nước ngoài trầm trọng nhất trong lịch sử với khoản nợ khổng lồ 132 tỉ USD. Gần 20% lực lượng lao động của nước này đang lâm vào tình trạng thất nghiệp. Cuộc sống người dân càng khốn khó hơn sau khi Chính phủ ra quyết định thắt chặt chi tiêu trong năm tới và cắt giảm lương hưu. Argentina có thể sẽ phải tuyên bố phá sản và hoàn toàn không trả được khoản nợ 132 tỷ đôla trong tháng tới. IMF khó có khả năng can thiệp để cứu Argentina.

2 - Khai thác than Trung Quốc lần đầu tiên có lãi sau nhiều năm thua lỗ

Sản xuất than ở Trung Quốc

Theo Tân Hoa Xã (24/12), Trung Quốc dự định sẽ xuất khẩu một lượng lớn kỷ lục là 85 triệu than đá trong năm nay, nhiều hơn năm ngoái 27 triệu tấn, tăng 31%.

Các chuyên gia cho rằng lượng than đá xuất khẩu của Trung Quốc tăng nhanh như vậy là do Hàn Quốc và Nhật Bản đang tăng cường nhập khẩu than từ Trung Quốc và các chính sách khuyến khích xuất khẩu than của chính phủ nước này. Mặt khác chất lượng than xuất khẩu được cải thiện nhiều cũng góp phần thúc đẩy việc xuất khẩu.

Sau nhiều năm làm ăn thua lỗ, ế ẩm, hàng ngàn mỏ than nhỏ phải thu hẹp sản

xuất hoặc ngừng hoạt động, nay ngành công nghiệp khai thác than Trung Quốc đang chuyển từ thua lỗ sang làm ăn có lãi lần đầu tiên trong nhiều năm.

3 - Đài Loan: 15.000 nhà máy phải ngừng hoạt động

Tính đến cuối tháng 11/01, khoảng 14.500 nhà máy ở Đài Loan đã phải tạm ngừng hoạt động và 4.500 nhà máy khác phải đóng cửa do nhu cầu giảm trước những khó khăn về kinh tế. Bộ Kinh tế Đài Loan cho biết, số các nhà máy đóng cửa đã tăng 4,9% so với cùng kỳ năm ngoái. Tuy nhiên, theo các quan chức trong ngành, con số này trên thực tế còn cao hơn nhiều do nhiều công ty không đăng ký với bộ. Trong khi đó, số các nhà máy mới đăng ký thành lập lại giảm 34,4%, xuống còn 3.429.

Dự tính, tổng sản phẩm quốc nội (GDP) của Đài Loan trong năm 2001 sẽ giảm 2,12% và là năm đầu tiên bị giảm kể từ khi Đài Loan bắt đầu tính GDP vào năm 1951.

4 - Du lịch Đông Nam A' đặt hy vọng vào khách nội địa

Sau sự kiện ngày 11/9 ở Mỹ, ngành du lịch, vốn mang lại nhiều lợi nhuận cho các nền kinh tế Đông Nam A', đã chịu một cú sốc lớn khi lượng khách du lịch quốc tế giảm đáng kể. Tuy nhiên, bù vào đó, lượng khách trong khu vực lại bắt đầu tăng lên. Hiệp hội Đại lý Lữ hành và Du lịch Malaysia cho biết số khách du lịch Malaysia đã tăng trở lại, và họ có xu hướng chọn những nơi như Thái Lan và Bali (Indonesia). Số khách du lịch U'c đến Đông Nam A' cũng tăng mạnh bởi họ cho rằng các chuyến đi gần hơn sẽ an toàn hơn. Trong các tháng 9 và 10/2001, số lượng vé đặt cho các chuyến du lịch tới Thái Lan đã tăng 21% so với cùng kỳ năm ngoái, tới đảo Bali của Inđônêxia tăng 23% và tới Malaixia tăng 11%. Ngành khách sạn cũng đang chuẩn bị đón một lượng du khách tăng lên. Hiệp hội Khách sạn Thái Lan dự đoán tỷ lệ sử dụng phòng tại các khách sạn ở Băngkok trong tháng 12/2001 sẽ đạt 80-90%.

Tại Việt Nam, Tổng giám đốc khách sạn Furama Resort Đà Nẵng, Paul Stoll, cho rằng, với uy tín của Việt Nam là một địa điểm du lịch an toàn, khách sạn của ông sẽ tăng được mật độ thuê phòng trong tháng 11 lên 63-68%, so với 53% trong tháng 10. Trong dịp Lễ Giáng sinh và Năm mới, khách sạn sẽ sử dụng hết công suất các phòng, với lượng đông du khách từ Hồng Công đã bắt đầu đặt trước. Một số nước Đông Nam A' đã bắt đầu trông chờ vào khách du lịch nội địa để bù cho lượng khách quốc tế suy giảm.

5 - Hồng Kông và Singapore đứng đầu về chính sách thu hút đầu tư nước ngoài ở châu á

Theo SCMP (24/12), một cuộc khảo sát trong khu vực châu A' cho thấy Hồng Kông và Singapore là hai địa điểm được đánh giá cao nhất về chính sách thu hút đầu tư nước ngoài, trong khi Trung Quốc tuy không được đánh giá cao về sự ưu đãi với các nhà đầu tư nhưng vẫn nhận được số vốn đầu tư khá

lớn trong năm qua.

Kết quả cuộc khảo sát này căn cứ theo quan điểm của hơn 1.000 chuyên gia từ 12 nước châu A' trong suốt quý 3 để xếp loại các nước theo mức độ ưu đãi thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài. Cách đánh giá căn cứ vào nhiều chỉ tiêu như : thủ tục thành lập công ty đơn giản, quá trình cấp giấy phép rõ ràng, nhanh gọn, chính sách với người nhập cư, và trách nhiệm của chính phủ với những mối quan tâm của các nhà đầu tư...

Với thang điểm là từ 0 tới 10 trong đó 0 là thứ hạng tốt nhất, Hồng Kông đã dẫn đầu với 2,27 điểm, sau đó là Singapore 2,29. Tiếp theo sau là Đài Loan 4,16 điểm, Malaysia : 4,21 ; Nhật Bản : 5 ; Hàn Quốc 5,21 ; Thái Lan 5,62 ; Philipines 5,76 . Trung Quốc đứng vị trí thứ 9 với 6,31 điểm trên 3 nước cuối cùng là Ấ'n Độ 6,4 , Indonesia : 7 và Việt Nam 7,75 điểm.

6 - Khu vực thương mại Tự do Thái - Nam A'

Thái Lan vẫn hấp vốn nước ngoài

Theo báo Phuchatcan, ngày 18/12 nội các Thái Lan đã cho phép bộ Thương mại nước này tiến hành đàm phán thành lập Khu vực Thương mại Tự do Thái - Nam A'. Đây là hợp tác giữa Thái Lan với Bangladesh, Ấ'n Độ, Mianma và Sri Lanka. Khu vực này ra đời sẽ thúc đẩy buôn bán giữa Thái Lan với các nước Nam A'. Ngoài các nước kể trên, phía Thái Lan muốn đưa thêm Manđivơ tham gia vào khuôn khổ hợp tác này.

Theo kế hoạch, các bước tiến hành sẽ được thúc đẩy mạnh để có thể hình thành khu vực trong vòng 5 năm tới. Dự kiến, mức thuế ưu đãi được áp dụng trong khu vực này sẽ ngang với mức thuế của Thái Lan tham gia Khu vực Thương mại tự do ASEAN (AFTA).

7 - Đài Loan tăng thời hạn làm việc đối với lao động nước ngoài

Ngày 21/12, Chính quyền Đài Loan đã thông qua một đạo luật sửa đổi đối với lao động nhập cư đang làm việc tại Đài Loan, cho phép người lao động nước ngoài được phép làm việc tại Đài Loan trong vòng 6 năm, thay vì mức hạn chế 3 năm như luật hiện hành. Luật sửa đổi cũng xóa bỏ yêu cầu người sử dụng lao động nước ngoài đặt cọc với chính quyền để bù đắp chi phí trong trường hợp người lao động bị trục xuất hay ốm đau.

Tính đến cuối tháng 9/2001, đã có 319.240 người nước ngoài làm việc tại Đài Loan, trong đó chủ yếu là người lao động đến từ các nước Đông Nam A' như Thái Lan, Philipines, Indonesia và Việt Nam.

8 - Trung Quốc mở cửa cho các công ty du lịch nước ngoài

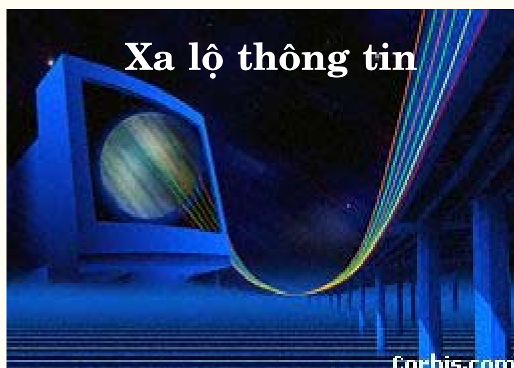
Theo SCMP (21/12), đầu năm tới, Trung Quốc sẽ cho phép các đại lý du lịch nước ngoài được phép triển khai các tour du lịch tại Trung Quốc và vào Trung Quốc. Tân Hoa Xã cho biết, Hội đồng Nhà nước Trung Quốc đang sửa đổi các quy định trong ngành công nghiệp du lịch để có thể thực hiện được

đúng các cam kết của Trung Quốc đối với WTO.

Mới đây, Ban Quản lý Du lịch Quốc gia Trung Quốc đã cho biết, Trung Quốc sẽ cho phép các nhà đầu tư nước ngoài được nắm cổ phần trong các liên doanh giữa công ty nước ngoài và công ty Trung Quốc vào năm 2003 và được phép điều hành các đại lý du lịch với toàn bộ vốn đầu tư của mình vào năm 2005. Theo những quy định mới này, từ ngày 1/1/2002, các đại lý du lịch có vốn đầu tư nước ngoài sẽ phải có số vốn đăng ký ít nhất là 4 triệu Nhân dân tệ. Các công ty điều hành du lịch nước ngoài sẽ phải là thành viên của một hiệp hội công nghiệp du lịch của Trung Quốc và và phải có doanh thu ít nhất là 40 triệu USD.

Tuy nhiên, các tour du lịch từ Trung Quốc ra ngoài (kể cả sang Hồng Kông, Đài Loan và Macao) sẽ vẫn thuộc quyền hoạt động của các công ty Trung Quốc. Các công ty nước ngoài cũng không được phép mở các chi nhánh của mình ở Trung Quốc.

9 - Thương mại điện tử hái ra tiền trong mùa giáng sinh

Lúc này khi lễ Noel và năm mới sắp tới gần, các công ty thương mại điện tử trên thế giới đang hái ra tiền. Năm nay, doanh số bán quà Noel trên mạng tăng cao một

cách đáng ngạc nhiên. Ngay cả những công ty bán hàng trên mạng cũng không ngờ đến một kết quả tốt đẹp như vậy. Đối lập với tình trạng buồn tẻ ở những trung tâm thương mại truyền thống, doanh số bán trên mạng đã đạt được con số kỷ lục 1,5 tỷ USD vào tuần cuối tháng 11 đầu tháng 12, góp phần đưa doanh thu của thương mại điện tử quý IV lên khoảng 10 tỷ USD, tăng 12% so với mức cả năm ngoái.

Tất nhiên doanh số bán trên mạng chỉ chiếm một tỷ lệ rất nhỏ trong tổng mức bán lẻ nói chung, chỉ khoảng 2% trong năm nay. Và mức tăng cũng thấp hơn những năm trước: Năm 2000, mức tăng là 54% so với năm 1999 và năm 1999, mức tăng là 125% so với 1998. Mặc dù vậy, xu hướng này cũng đáng mừng. Các chuyên gia phân tích cho rằng mua sắm trên mạng đang trở thành mốt. Theo điều tra của công ty nghiên cứu thị trường Nielsel//netratings, gần một phần ba số người trưởng thành ở Mỹ mua sắm trên mạng Internet. Phần lớn những người trong số này là những người có văn hoá và thu nhập cao, 60% là phụ nữ, tăng từ 39% cách đây hai năm. Đây là những chỉ số tích cực đối với những công ty tên tuổi trên mạng.

10 - FAO: Báo cáo toàn cảnh tương lai xuất khẩu gạo thế giới

Theo AP (19/12), Tổ chức Nông Lương thực của Liên Hiệp quốc - FAO ngày hôm qua (19/12) cho biết, việc suy giảm khả năng cạnh tranh của Trung Quốc, Pakistan và Việt Nam sẽ mang lại lợi thế lớn về xuất

khẩu gạo trong năm tới của Thái Lan - nước xuất khẩu gạo lớn nhất thế giới. Thái Lan dự kiến sẽ đạt mức xuất khẩu kỷ lục 7,2 triệu tấn gạo (đã xát), lần đầu tiên vượt qua con số 7 triệu tấn, cao hơn so với mức 6,8 triệu tấn từng được dự báo trước trong bản điều tra của FAO trong tháng 10/2001.

(AP PHOTO)

Việc gia nhập WTO khiến Trung Quốc trở thành một trong những quốc gia nhập khẩu gạo lớn nhất thế giới, với lượng nhập khẩu dự kiến trong năm 2002 lên tới 1,1 triệu tấn. Khi gia nhập WTO, Trung Quốc buộc phải cho phép lượng gạo nhập khẩu lên tới 4 triệu tấn và thuế nhập khẩu chỉ còn ở mức 1%.

Xuất khẩu gạo của Pakistan sẽ bị hạn chế nhiều do sản lượng thu hoạch giảm mạnh và cuộc chiến ở Afghanistan. Nạn lũ lụt ở vùng châu thổ sông Mekông sẽ gây ảnh hưởng đến khả năng gieo trồng và thu hoạch gạo của Việt Nam - nước xuất khẩu gạo lớn thứ hai thế giới.

Ấn Độ và Myanmar cũng mong chờ đạt được mức xuất khẩu cao trong năm tới. Vụ mùa 2001 bội thu cùng với giá cả cạnh tranh, Ấn Độ hy vọng xuất khẩu được 1,5 triệu tấn gạop trong năm 2001 này và 2,1 triệu tấn gạo trong năm sau. Chính phủ Myanmar cũng hỗ trợ các nhà xuất khẩu gạo, đẩy mức xuất khẩu tăng từ 500.000 tấn trong năm nay lên 700.000 tấn trong năm sau, mức cao nhất trong 6 năm qua.

11 - Na Uy cũng đồng ý cắt giảm sản lượng dầu

Ngày 17/12, Na Uy cho biết sẽ cắt giảm sản lượng dầu mỏ 150.000 thùng/ngày bắt đầu từ 1/1 đến 30/6/2002. Tuy nhiên Na Uy cũng cảnh báo khả năng đình chỉ kế hoạch cắt giảm sản lượng này nếu các nước xuất khẩu dầu mỏ khác không cắt giảm sản lượng như đã thông báo hoặc việc giảm sản lượng không đem lại hiệu quả như mong muốn.

Kế hoạch này sẽ được thực hiện trên nguyên tắc bình đẳng đối với tất cả các công ty dầu mỏ đang hoạt động tại thềm lục địa Na Uy. Bộ Dầu mỏ Na Uy cho biết đây là quyết định độc lập không nằm trong bất kỳ một thỏa thuận chính thức nào giữa Na Uy với OPEC hoặc với các nước ngoài OPEC. Mục tiêu của Na Uy là điều chỉnh giá dầu xuống một mức phù hợp với cả các nước xuất khẩu dầu lẫn các nước nhập khẩu dầu. Như tin đã đưa, trước đó, OPEC, tổ chức sản xuất 40% lượng dầu mỏ trên thế giới đã thông báo sẽ cắt giảm sản lượng 1,5 triệu thùng/ngày với điều kiện các nước ngoài OPEC phải hợp tác giảm 500.000 thùng/ngày. Cho đến nay, Nga đã đồng ý cắt giảm 150.000 thùng/ngày, Mê-hi-cô cam kết giảm 100.000 thùng/ngày, Ô-man giảm 40.000 thùng/ngày và An-gô-la thông báo sẽ giảm 22.500 thùng/ngày.

SỰ KIỆN NỔI BẬT TRONG NƯỚC

Khai mạc Hội nghị Chính phủ bàn biện pháp thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2001

Hôm nay 1/2/2001, tại thành phố Hồ Chí Minh, Chính phủ đã tổ chức Hội nghị bàn biện pháp thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội nm 2001 với các Chủ tịch Hội đồng Nhân dân, Uỷ ban Nhân dân (UBND), Chánh Vn phòng UBND của các tỉnh, thành phố trong cả nước. Thủ tướng Phan Vn Khải, các Phó Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng, Nguyễn Mạnh Cầm, Nguyễn Công Tạn chủ trì Hội nghị.

251 công nhân Việt Nam lao động tại Samoa bao giờ được về nước? **(/-1/2/**

Theo xác nhận của ông Nguyễn Viết Chuyện, cán bộ quản lý lao động Việt Nam tại Samoa thì 16g30 ngày 18/1, Công ty Daewoosa đã tuyên bố giải thể và không chịu trách nhiệm về vấn đề an ninh và n uống của người lao động. Hiện 251 công nhân Việt Nam phải sống nhờ vào sự giúp đỡ của một hội từ thiện...

Nghị định 55: tạo bước đột phá mới cho thị trường viễn thông Việt Nam

Ngày 31/8/2001, Tổng cục Bưu điện và Bộ Vn hoá - Thông tin đã tổ chức họp báo giới thiệu Nghị định số 55/2001/NĐ-CP về việc quản lý, cung cấp và sử dụng dịch vụ Internet (thay thế Nghị định số 21/1997/NĐ-CP ngày 5/3/1997 của Chính phủ ban hành "Qui chế tạm thời về việc thiết lập, quản lý và sử dụng mạng Internet ở Việt Nam").

Quốc hội Mỹ hoàn tất phê chuẩn Hiệp định Thương mại Việt - Mỹ

Theo AP (3/10), quan hệ thương mại Việt Nam - Hoa Kỳ đã tiến thêm một bước mới tới quá trình hoàn toàn bình thường hoá sau khi ngày hôm qua (03/10), Thượng viện Mỹ bỏ phiếu thông qua bản hiệp định thương mại lịch sử Việt Mỹ.

Với tỷ lệ phiếu áp đảo (88 phiếu thuận và 12 phiếu chống), quyết định của Thượng viện Mỹ là "một bước đi quan trọng trong quá trình bình thường hoá quan hệ thương mại vốn được trông đợi từ lâu", theo như lời của Chủ tịch Uỷ ban Tài chính Thượng viện Mỹ, Thượng nghị sĩ Max Baucus

Từ 10/12 : chính thức thực thi Hiệp định Thương mại Việt - Mỹ

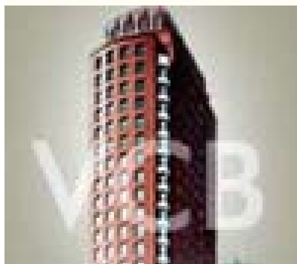

Tin từ Washington, ngày 10/12, Phó Thủ tướng thường trực Nguyễn Tấn Dũng đã khai mạc hội thảo về thương mại song phương Việt - Mỹ tại Trung tâm Thương mại thế giới tại Washington. Trong hội thảo, các quan chức thương mại Mỹ đã giới thiệu chung về Luật thương mại Mỹ, những vấn đề thuế và hải quan, việc tìm kiếm nguồn hàng và tiêu chuẩn lao động, những tiêu chuẩn của Tổ chức Thương mại thế giới (WTO), chống phá giá và hàng giả trong thương mại song phương...

Kết thúc buổi hội thảo, Bộ trưởng Thương mại Vũ Khoan đã nhận xét :"Không ngờ môi trường thương mại Mỹ lại nhiều khó khn và nhiều cấp quan liêu hơn cả ở Việt Nam. Chúng tôi rất mong các cơ quan chức nng Mỹ sẽ giúp đỡ cho các công ty Việt Nam vượt qua bước khởi đầu khó khăn này để đatự chân vào thị trường Mỹ".

Các ngân hàng Việt Nam tích cực đổi mới kinh doanh

Ngân hàng Ngoại Thương - VCB với nhiều sản phẩm mới

Ngân hàng Ngoại thương – VCB cho biết, hiện nay ngân hàng đã sẵn sàng đưa ra các khoản lãi suất cạnh tranh nhất trên thị trường, thời hạn cho vay căn cứ vào thời gian thu hồi vốn của dự án. Vấn đề vay vốn cũng sẽ được cải thiện, thậm chí có thể cho vay tín chấp và nếu vay thế chấp thì cũng có những trường hợp không phải công chứng tài sản thế chấp.

Các sản phẩm mới của VCB đưa ra lần này khá phong phú. Theo đó có sản phẩm tài khoản đầu tư tự động dành cho các doanh nghiệp (DN) có số dư tài khoản lớn và nhu cầu chi tiêu biến động mạnh. Nếu dùng sản phẩm này, khi lượng tiền trên tài khoản của khách hàng vượt trên một mức ấn định theo thỏa thuận thì nó sẽ được lập tức chuyển sang tài khoản đầu tư có lãi suất cao hơn nhiều so với tài khoản bình thường.

Sản phẩm thứ hai dành cho doanh nghiệp có nguồn thu tiền bán hàng từ nhiều tài khoản khác nhau trong cùng hệ thống của VCB có thể sử dụng hệ thống quản lý vốn tập trung. Khi số dư trên các tài khoản lẻ ở các chi nhánh VCB vượt trên mức ấn định thỏa thuận thì sẽ được tự chuyển về một tài khoản tập trung để hưởng lãi suất cao hơn, giúp khách hàng có thể sử dụng số tiền này một cách hiệu quả nhất. Ngoài ra còn các dịch vụ trả lương cho cán bộ công nhân viên, giao nhận tiền bạc tại DN, dịch vụ (DV) quản lý tài sản, các sản phẩm e-banking, home banking. Và đặc biệt là các sản phẩm được thiết kế riêng cho từng doanh nghiệp dựa trên đặc thù của từng đơn vị.

Ngân hàng Đầu tư và Phát triển - BIDV đổi mới với đề án cơ cấu lại

Trong khi đó, Ngân hàng đầu tư và phát triển VN (BIDV) cũng đã hoàn tất đề án cơ cấu lại và đang trong giai đoạn đệ trình lên Chính phủ phê duyệt, mặc dù hiện tại thì BIDV vẫn là một ngân hàng hoạt động hiệu quả.

Ông Trần Anh Tuấn, Phó Tổng giám đốc BIDV cho hay, mục tiêu của BIDV là làm sao để có thể tăng trưởng bình quân ở mức 25%, đến 2005, tổng tài sản đạt 150.000 tỷ đồng. Theo đề án, ngân hàng này sẽ cơ cấu lại tài sản có, tách bạch ngay từ năm 2001 tín dụng theo chỉ định (là nguồn tín dụng được Chính phủ xử lý khi rủi ro) và tín dụng thương mại (về quản lý, hạch toán, báo cáo, thông tin) đồng thời định hướng bảng cân đối tài sản của ngân hàng.

Theo ông Trần Anh Tuấn thì trong đề án này, BIDV nhấn mạnh đến việc hiện đại hóa công nghệ ngân hàng. Theo đó, nâng cấp các chương trình ứng dụng đáp ứng đòi hỏi của huy động vốn trong dân cư, tín dụng, thanh toán, DV khác và thông tin quản trị điều hành, hoàn thành chương trình thanh

toán liên ngân hàng. Và tạo cơ sở để nâng dần từ 70%-100% doanh số hoạt động được áp dụng bằng công nghệ thông tin.

Ngân hàng TMCP á châu - ACB với dịch vụ hỗ trợ kinh doanh bất động sản

Chưa đầy 5 năm kể từ ngày thành lập, từ tháng 02/1997 đến hết tháng 11/2001, hoạt động địa ốc của ACB-Sài Gòn ngày càng được nhiều khách hàng tín nhiệm. Chỉ riêng Siêu thị địa ốc ACB (tại 30 Mạc Đĩnh Chi, quận 1-Tp.HCM), đã tư vấn pháp lý liên quan đến việc mua bán nhà cho hơn 100.000 lượt khách; thực hiện việc thanh toán tiền mua bán nhà cho 3.868 căn nhà, với trị giá gần 454.700 lượng vàng; cho 2.137 khách hàng vay vốn mua nhà, xây dựng nhà, sửa chữa nhà ở, với dư nợ cho vay hơn 300 tỷ đồng...Các DV nhà đất của ACB bao gồm các DV: quảng cáo rao bán nhà; hướng dẫn thủ tục pháp lý về chuyển nhượng; thanh toán tiền mua bán nhà qua NH; cho vay vốn để mua nhà. DV này là một phương tiện nhằm tới mục đích thúc đẩy và phát triển hoạt động tín dụng của NH, nhất là trong việc cho vay để xây dựng, sửa chữa, mua nhà để ở.

Luật ngân hàng và các tổ chức tín dụng Việt Nam hiện nay đều cấm các ngân hàng thương mại (NHTM) trực tiếp hoạt động kinh doanh BĐS. Theo qui định này, các hoạt động như nêu trên của ACB là hoàn toàn hợp pháp, vì không tham gia trực tiếp kinh doanh BĐS.

Với chức năng thanh toán, bằng dịch vụ thanh toán tiền mua bán nhà qua NH, ACB tạo cơ hội cho khách hàng hai bên mua bán, chuyển nhượng BĐS gặp gỡ, tin tưởng lẫn nhau, từ đó thúc đẩy quá trình mua bán nhanh chóng, an toàn và hợp pháp. Với chức năng tín dụng, ACB tạo điều kiện cho người mua thêm cơ hội mua được nhà, người bán thêm cơ hội bán được nhà. Nhiều chuyên gia thừa nhận: “Thực chất, dịch vụ nhà đất là một sáng tạo của ACB như một biện pháp nghiệp vụ để phát triển đầu ra tín dụng, thu hút khách hàng; và từ đó gián tiếp tham gia vào thị trường BĐS”.

Trong tình hình cạnh tranh ngày càng gay gắt các ngân hàng thương mại Việt Nam đã nỗ lực đổi mới hoạt động để thích nghi với môi trường mới. Mỗi ngân hàng đều tìm một hướng đi mới cho mình, tuy nhiên theo nhận định của các chuyên gia các ngân hàng Việt Nam vẫn cần tiếp tục nâng cao chất lượng phục vụ khách hàng, cải tiến và đổi mới sản phẩm mới mong giữ vững thị phần và phát triển.

VIỆT NAM THIẾU SẢN PHẨM CÔNG NGHỆ CAO CÓ TÍNH CẠNH TRANH

Mới đây, Viện Nghiên cứu quản lý kinh tế Trung ương đã đưa ra báo cáo về năng lực cạnh tranh của một số sản phẩm và dịch vụ đã được cập nhật và điều chỉnh cho phù hợp với tình hình mới. Theo báo cáo này, một điều dễ nhận thấy là Việt Nam chưa có sản phẩm công nghệ cao có vị trí cao trong đàm phán nên khả năng cạnh tranh không vững chắc. Cho đến nay, một số mặt hàng đã cải thiện được năng lực cạnh tranh như thuỷ sản, rau quả, hàng thủ công mỹ nghệ, nhưng nhiều mặt hàng khác giảm sút rõ rệt năng lực cạnh tranh như gạo, cà phê robusta.

Trong bảng xếp hạng năng lực cạnh tranh quốc gia do Diễn đàn Kinh tế thế giới (WEF) công bố ngày 18/10/2001 vừa qua, nếu như chỉ số cạnh tranh của Việt Nam năm 1997 đứng thứ 49/53 quốc gia, năm 1998 được cải thiện thêm 10 bậc, thì đến năm 2000 lùi xuống vị trí 62/75 quốc gia được xếp hạng. Theo đánh giá của WEF, các doanh nghiệp (DN) Việt Nam phải chịu nhiều bất lợi do bị hạn chế về khả năng tiếp cận thị trường vốn, công nghệ, ngoại tệ, chi phí từ các dịch vụ thuộc kết cấu hạ tầng cao... Hơn nữa, yếu tố con người, một trong những thế mạnh của Việt Nam cũng đang bị “mất điểm” do công tác đào tạo và chất lượng nguồn nhân lực chưa cao. Đặc biệt, yếu tố sáng tạo kinh tế, khoa học - công nghệ tương đối thấp so với các nước trong khu vực.

Theo ông Đỗ Hữu Đào thuộc Viện Nghiên cứu chiến lược, Bộ Công nghiệp, do suất đầu tư thấp, giá nhân công rẻ và đang có thị trường để phát triển, nên may mặc và da giày là 2 ngành có khả năng cạnh tranh cao nhất trong nhóm 5 sản phẩm công nghiệp có khả năng cạnh tranh. Tuy nhiên, lợi thế về nhân công rẻ đang mất dần vì giá nhân công trong ngành này đã lên tới 1,2 triệu đồng/ tháng (tương đương 80 USD/ người/tháng), cao hơn do với một số nước trong khu vực. Để duy trì lợi thế về nhân công, tăng sức cạnh tranh của 2 chủng loại hàng hoá này, đã có ý kiến đề nghị di dời các cơ sở sản xuất của 2 ngành này về nông thôn. Nhưng khó khăn là trong điều kiện cơ sở vật chất hạ tầng ở nông thôn như hiện này thì sẽ làm tăng giá cước vận tải, vốn đã được xếp vào hạng cao nhất trong khu vực.

Hiện tại, nhóm sản phẩm có khả năng cạnh tranh chiếm đến 99% tỷ trọng xuất khẩu của Việt Nam. Những sản phẩm này dựa vào lợi thế thiên nhiên (nông sản hay khoáng sản) hoặc lợi thế chi phí tiền công tương đối thấp. Trong số đó, các ngành hàng dệt may, da giày đang bị cạnh tranh gay

gắt phải chấp nhận giảm giá 20% mà hợp đồng vẫn giảm sút. Đa số các ngành này đều chưa có thương hiệu, chưa có kiểu dáng riêng, chưa tạo được cơ sở nguyên liệu, phụ liệu, cơ sở công nghệ và kỹ thuật cần thiết nên giá thành còn cao, tính độc đáo của sản phẩm còn bị hạn chế. Hàng thủ công mỹ nghệ có khả năng cạnh tranh tương đối tốt do có kỹ thuật truyền thống tinh xảo, song chất lượng thiếu ổn định. Sản phẩm du lịch còn đơn điệu, chi phí visa, máy bay còn cao, chất lượng dịch vụ hành khách chưa cao, nhân viên du lịch chưa được đào tạo về nghiệp vụ và ngoại ngữ.

Nhóm có khả năng cạnh tranh có điều kiện bao gồm những sản phẩm khá đa dạng, thuộc ba ngành chính là nông nghiệp, công nghiệp, dịch vụ. Trong đó, một số ngành có thể nhanh chóng có năng lực cạnh tranh là chè, rau, hoa quả. Chè là một ví dụ điển hình về tiềm năng to lớn, nếu được cải thiện về giống, giảm dư lượng thuốc trừ sâu và chế biến thành chè túi công nghiệp. Tiềm năng rau quả của vụ đông ở miền Bắc cung rất lớn vì thu hoạch đúng vào mùa đông của Đông Bắc Á và châu Âu, là thị trường tiềm năng to lớn của Việt Nam. Xi măng là sản phẩm mà về tiềm năng Việt Nam hoàn toàn có khả năng cạnh tranh, nếu xét về cơ sở nguyên liệu và về nguồn nhân lực. Đối với ngành dịch vụ như dịch vụ ngân hàng, bảo hiểm tư vấn hay cơ khí hoá chất, để có thể cạnh tranh đòi hỏi phải có sự đầu tư lâu dài và cơ bản.

Nhóm thứ ba gồm những sản phẩm mà khả năng cạnh tranh có khoảng cách khá xa so với đối thủ cạnh tranh, đang phải đối mặt với những khó khăn về năng suất, chất lượng, giá thành.

Việc rút ngắn khoảng cách này không phải dễ dàng vì phải đầu tư có hệ thống và trong một số trường hợp điều kiện thiên nhiên không thuận lợi bằng những đối thủ cạnh tranh khác. Chẳng hạn, về lý thuyết, mía đường có khả năng cạnh tranh, song trên thực tế từ năng suất đến chất lượng mía, quy hoạch vùng trồng trọt, hợp đồng thu mua, công nghệ chế biến, tinh luyện còn quá nhiều vấn đề cần được giải quyết. Đối với mặt hàng thép, để nâng cao khả năng cạnh tranh, cần tính phương án sản xuất những loại thép đặc chủng, sử dụng tài nguyên trong nước...

Theo đánh giá của các chuyên gia kinh tế trong nước và quốc tế, Việt Nam đang mất dần lợi thế nhân công rẻ do chi phí trả cho người lao động Việt Nam khá cao so với các nước có mức thu nhập thấp hơn. Trong khí đó, Chính phủ lại đang nghiên cứu để tăng mức lương tối thiểu, như vậy nếu doanh nghiệp không cắt giảm tối đa chi phí thì năng lực cạnh tranh của hàng hoá Việt Nam sẽ còn xuống thấp hơn.

TIN TỨC CHỨNG KHOÁN

** 22/12, Hapaco họp Đại hội cổ đông bất thường*

Ngày 22/12, Công ty cổ phần Giấy Hải Phòng (Hapaco) đã tiến hành Đại hội cổ đông bất thường lần thứ II năm 2001 để thống nhất lại phương án phát hành thêm 1 triệu CP huy động vốn cho dự án xây dựng Nhà máy Giấy Kraf, giai đoạn I. Đối tượng tham dự cuộc họp này là các cổ đông đương nhiên - người đang sở hữu CP Hapaco tính đến ngày 10/12/2001.

Những nội dung chính tại cuộc họp đã được thông qua là: điều chỉnh giá phân phối CP Hap từ 50.000 đ/CP xuống còn 40.000 đ/CP. Thời gian tiến hành phát hành CP là ngay sau khi Công ty hoàn tất các thủ tục, dự kiến từ ngày 1/1/2002. Các cổ đông nắm giữ CP Hap nếu không mua CP có thể bán lại quyền mua theo giá thoả thuận.

Ngoài ra, Đại hội cổ đông cũng đã thống nhất dời ngày phát hành thêm CP mới sang tháng 1/2002 và uỷ quyền cho Chủ tịch HĐQT và Tổng giám đốc Công ty ký hợp đồng vay 50 tỷ đồng với Ngân hàng Công thương, chi nhánh Hải Phòng để bù đắp vốn đầu tư cho dự án xây dựng nhà máy giấy Kraft, giai đoạn I.

Thứ tự ưu tiên mua CP Hap vẫn như thông báo trước, tức là cổ đông nắm giữ Hap được ưu tiên mua trước, sau đó đến các đối tác chiến lược, nếu vẫn không phân phối hết, Công ty sẽ bán rộng rãi trên TTCK.

** Đã có quy chế chuyển nhượng quyền mua CP Hap*

Trung tâm giao dịch chứng khoán Tp.HCM vừa ban hành quy trình hướng dẫn thực hiện việc chuyển nhượng quyền (rights) mua CP mới Hap.

Theo đó, căn cứ vào báo cáo phân bổ quyền cuối cùng theo người sở hữu lưu ký CP Hap được lập vào ngày đăng ký cuối cùng (10/12/2001), các thành viên lưu ký (TVLK) nơi khách hàng mở tài khoản sẽ gửi bản "Xác nhận quyền mua chứng khoán" cho người sở hữu CP Hap liên quan. Sau khi bên chuyển nhượng quyền hoặc bên nhận chuyển nhượng quyền mua, TVLK sẽ kiểm tra việc sở hữu quyền của bên chuyển nhượng và xác nhận việc chuyển nhượng quyền mua CP Hap.

Người sở hữu quyền mua CP mới Hap đăng ký và đặt cọc 10% tiền mua chứng khoán tại TVLK nơi mở tài khoản ; 90% tiền mua CP còn lại được yêu cầu chuyển vào tài khoản "Tiền gửi đăng ký mua chứng khoán" của TTGDCK tại Ngân hàng chỉ định. Thời gian thực hiện việc đăng ký chuyển nhượng, đặt cọc và thanh toán sẽ được thông báo sau khi có Nghị quyết của Đại hội cổ đông bất thường của Công ty Hapaco và được Uỷ ban chứng khoán Nhà nước chấp thuận.

** Hiện có 125.800 CP do người đầu tư nước ngoài nắm giữ*

Theo Trung tâm giao dịch chứng khoán TP.HCM, tính đến nay đã có 25 tài khoản đầu tư chứng khoán do người đầu tư

TIN TỨC CHỨNG KHOÁN

nước ngoài mở tại Việt Nam, trong đó có 17 cá nhân và 8 tổ chức.

Các tài khoản này được mở tại Ngân hàng Hồng Kông Thượng Hải, chi nhánh TP.HCM. Đã có 11 cá nhân đang nắm giữ 125.800 CP của ba đơn vị: CTCP Khách sạn Sài Gòn (11.700 CP); CTCP Giấy Hải Phòng (26.800 CP); CTCP Kho vận và Giao nhận ngoại thương Sài Gòn (87.300 CP).

* SGH chuẩn bị họp Đại hội cổ đông thường niên năm 2001

Theo Trung tâm giao dịch chứng khoán TP.HCM, CTCP Khách sạn Sài Gòn (SGH) sẽ tổ chức Đại hội cổ đông thường niên năm 2001 vào ngày 12/01/2002. Ngày 25/12 là hạn cuối cùng để cổ đông SGH đăng ký tham dự kỳ họp Đại hội cổ đông lần này.

* Bibica được phép bán lại CP ngân quỹ

Ngày 17/12/2001, Trung tâm giao dịch chứng khoán TP. HCM đã cho phép CTCP Bánh Kẹo Biên Hòa (Bibica) bán lại 100.000 CP ngân quỹ, theo phương thức khớp lệnh, trong thời gian 3 tháng kể từ ngày 21/12/2001. Số tiền Bibica thu được từ việc bán lại CP sẽ được dùng để đầu tư xây dựng nhà máy bánh kẹo ở Hà Nội.

* Lafooco trả cổ tức đợt II năm 2001

Trong đợt II/2001, CTCP chế biến Hàng xuất khẩu Long An (Lafooco) sẽ trả cổ tức 5% trên mệnh giá. Ngày giao dịch không hưởng cổ tức đối với CP Lafooco là ngày 26/12/2001. Ngày đăng ký sở hữu là ngày 31/12/2001 và ngày thanh toán cổ tức là ngày 31/1/2001. Trung tâm giao dịch chứng khoán sẽ tạm ngừng lưu ký chứng khoán Lafooco từ ngày 28/12 đến 31/12/2001.

* 31/12, hạn cuối đăng ký tạm ứng cổ tức Halong Canfooco

Trung tâm giao dịch chứng khoán TP.HCM cho biết, ngày 31/12 tới là hạn cuối cùng để đăng ký tạm ứng cổ tức đợt đợt II năm 2001 đối với người nắm giữ CP phổ thông của CTCP Đồ hộp Hạ Long (Halong Canfooco).

Cụ thể, mức cổ tức đợt này là 9% trên mệnh giá CP 10.000 đồng (900 đ/CP); ngày giao dịch không hưởng cổ tức: 26/12/2001; ngày thanh toán cổ tức: 15/01/2002. TTGDCK TP.HCM sẽ tạm ngừng nhận lưu ký chứng khoán CAN vào những ngày 28, 31/12/2001 và 02/01/2002

* Kế hoạch niêm yết của CTCP Công nghệ thông tin EIS

Ông Trần Huỳnh Duy Thức - Chủ tịch HĐQT, kiêm Tổng Giám đốc điều hành CTCP Công nghệ thông tin (EIS) cho biết: Hiện nay, công tác chuẩn bị đưa CP lên sàn của EIS đang được tiến hành rất khẩn trương. Công ty chứng khoán Bảo Việt (BVSC) - Đơn vị tư vấn niêm yết cho EIS - đang giúp EIS xây dựng Bản cáo bạch, cơ cấu lại cổ đông và các sổ sách kế toán tài chính, xây dựng hệ thống công bố thông tin...

TIN TỨC CHỨNG KHOÁN

Công việc chuẩn bị sẽ kéo dài đến cuối tháng 03/2002 vì sau khi kết thúc năm tài chính, EIS phải đợi kết quả kiểm toán của Công ty Ernst & Young. Nếu mọi chuyện suôn sẻ, dự kiến trong khoảng <B>tháng 06/2002 EIS sẽ là đơn vị đầu tiên trong ngành công nghệ thông tin niêm yết CP trên TTCK Việt Nam</B>.

* Lafooco đầu tư 38,4 tỷ đồng mở rộng sản xuất

Chế biến thuỷ sản

Ngày 18/12 vừa qua, CTCP Chế biến hàng xuất khẩu Long An (Lafooco) đã chính thức công bố tiến hành xây dựng Nhà máy chế biến thuỷ sản xuất khẩu. Dự án có giá trị đầu tư khoảng 38,4 tỷ đồng, trong đó 8,4 tỷ đồng từ nguồn vốn tự có và 30 tỷ đồng vay từ Quỹ Hỗ trợ phát triển (Lãi suất 0,45%/tháng).

Dự kiến, việc xây dựng Nhà máy sẽ được hoàn thành vào cuối năm 2002. Hiện nay, Lafooco đang tiếp tục mua lại cổ phiếu làm cổ phiếu quỹ.

* Thêm 2 doanh nghiệp nhận giấy phép niêm yết

Ngày 21/12, UBCKNN đã chính thức cấp giấy phép niêm yết cho CTCP Nước giải khát Sài Gòn (Tribeco). Đây là công ty thứ 10 được cấp giấy phép niêm yết trên TTCK Việt Nam. Số lượng niêm yết của Tribeco là 3.790.300 CP, mệnh giá 10.000 đ/CP, tương ứng giá trị 37.903 triệu đồng. Hiện nay, giá CP Tribeco trên thị trường tự do vào khoảng 29.000-32.000 đ/CP. Sau khi tham gia TTCK, Tribeco cam kết duy trì tỷ lệ cổ tức trên 16% cho cổ đông.

CTCP XNK Bình Thạnh (Gilimex) cho biết, Công ty cũng đã được UBCKNN chấp thuận việc đăng ký lại CP để niêm yết. Gilimex có vốn điều lệ 17 tỷ đồng, doanh số năm 2001 ước đạt 210 tỷ đồng, lợi nhuận sau thuế ước đạt 10 tỷ đồng, cổ tức chia trước cho cổ đông năm 2001 là 27,5%.

THỊ TRƯỜNG ĐANG ĐÒI HỎI THAY ĐỔI BIÊN ĐỘ GIAO ĐỘNG GIÁ?

Quyết định điều chỉnh biên độ dao động giá từ +/- 7% xuống còn +/- 2% vào tháng 10 vừa qua đã gây ra nhiều khó khăn cho hoạt động của các công ty chứng khoán. Trong tình hình thị trường trầm lắng, có nên tiếp tục duy trì mức biên độ hiện nay không?

Theo ông Phạm Ngọc Long - Giám đốc điều hành Công ty chứng khoán Ngân hàng Công thương (IBS), những ảnh hưởng tiêu cực của việc thu hẹp biên độ không loại trừ Công ty IBS. Hiện tại là giai đoạn khó khăn nhất đối với Công ty kể từ tháng Bảy năm ngoái. Doanh số giảm mất 40-50%. Tôi cho rằng, biên độ giá 2% là quá hẹp và cần nới rộng trở lại.

Trong hoàn cảnh TTCK nước ta hiện nay, biên độ dao động giá nên ở mức khoảng từ +/- 3% đến +/- 5% sẽ thích hợp với cả giới đầu tư và các công ty chứng khoán. Tôi nghĩ việc quản lý và kiểm soát thị trường bằng biên độ giá là một biện pháp hành chính quá cứng nhắc. Nhìn lại 1 năm hoạt động vừa qua, có thể nhận thấy, sự tham gia của các nhà đầu tư nước ngoài vào TTCK còn rất hạn chế.

Đầu tư chứng khoán là một cách đầu tư gián tiếp vào nền kinh tế Việt Nam, do vậy nhà đầu tư nước ngoài cần có cái nhìn xa hơn. Họ có thể tham gia mua cổ phiếu của những doanh nghiệp đang chuẩn bị niêm yết. Công ty Dragon Capital là một trong những ví dụ tiêu biểu. Trái phiếu chính phủ và trái phiếu công ty cũng là những mặt hàng mà nhà đầu tư nước ngoài nên quan tâm.

Về chứng khoán niêm yết, không nên tham gia nhiều vào lúc này.

Trên thực tế, thị trường đã đạt những thành tựu đáng khuyến khích. Đa số các cổ phiếu sinh lời và hoạt động kinh doanh của công ty niêm yết tiến triển. Thương hiệu của họ trở nên nổi tiếng với cả các nhà đầu tư và người tiêu dùng.

Nếu không có TTCK, làm thế nào để phát hành thành công trái phiếu chính phủ và trái phiếu công ty cũng như cổ phiếu của công ty cổ phần? Tôi muốn nhấn mạnh rằng, thị trường đang trở thành một kênh cung thu vốn thực sự cho nền kinh tế. Tuy nhiên, chúng ta không nên đặt nhiều kỳ vọng vì thị trường còn rất non trẻ.

Nếu xét cả 40-50 loại chứng khoán được giao dịch ở thị trường tự do thì công chúng có rất nhiều cơ hội lựa chọn đầu tư. Nhưng vấn đề là, để có nhiều hàng có độ tin cậy cao thì phải chuẩn hóa chất lượng. Tôi tin rằng, một hệ thống ngân hàng lành mạnh sẽ tạo ra một nền tảng vững chắc cho thị trường và sự tham gia của chính các ngân hàng, đặc biệt là các ngân hàng cổ phần sẽ làm thị trường sôi động hơn.

Tôm giống bố mẹ đạt mức giá kỷ lục -8 triệu đồng/con

Tỉnh Khánh Hòa hiện đang bước vào vụ sản xuất tôm giống, nhưng do hai tuần nay nguồn tôm giống bố mẹ rất khan hiếm nên giá tôm giống bố mẹ đã lên đến mức kỷ lục: 7-8 triệu đồng/con, cao hơn năm trước 3 triệu đồng/con. Tôm giống bố mẹ khan hiếm là do ngư dân khai thác bừa bãi các bãi đẻ của tôm bị xâm hại, tôm không có nơi trú ẩn ổn định để sinh sản. Để có con giống, nhiều trại tôm phải đến Quảng Ngãi, Ninh Thuận tìm mua và đặt trước với chủ thuyền đánh cá.

Theo các chuyên gia, Khánh Hòa là vùng trọng điểm sản xuất tôm giống của cả nước (cung cấp khoảng 60% lượng tôm giống cho cả nước), nhưng ngay từ đầu vụ tôm giống bố mẹ đã khan hiếm nên chắc chắn vào vụ nuôi năm 2002, giá tôm post giống sẽ cao hơn những năm trước. Đây là hiện tượng chưa từng có trong năm năm gần đây ở địa phương.

Giá mía cây tiếp tục tăng dù đang trong vụ thu hoạch

Tháng 12/2001 là tháng thu hoạch rộ vụ mía 2001-2002 ở các tỉnh phía Nam nhưng từ giữa tháng 12 tới nay, giá mía không chững lại mà tiếp tục tăng thêm 20.000 đ - 40.000 đ/tấn so với đầu vụ. Giá mía 10 chữ đường bán tại ruộng Sóc Trăng lên tới 250.000 đ/tấn, tại Gia Lai có nơi lên tới 300.000 đ/tấn. Ngày 21/12/2001, 10 doanh nghiệp sản xuất đường đã quyết định chỉ mua mía 10 chữ đường tại ruộng từ 220.00 - 240.000 đ/tấn nhằm tránh thua lỗ. Tuy nhiên, do thiếu nguyên liệu, rất có thể có doanh nghiệp sẽ mua mía vượt qua mức giá đã thoả thuận.

Giá lúa gạo tăng mạnh ở phía Nam

Nông dân thu hoạch lúa

Trong 5 ngày qua, giá lúa ở nhiều tỉnh ĐBSCL tiếp tục tăng thêm 100-200 đ/kg sau khi đã tăng 200-300 đ/kg trong nửa đầu tháng 12/2001. Ngày 19/12, tại Cần Thơ, Sóc Trăng, An Giang, giá lúa đông xuân 16 ẩm độ, tăng lên 2.100 - 2.500 đ/kg, lúa hè thu 16 ẩm độ lên 1.850 - 1.900 đ/kg. Giá gạo cũng tăng 200-300 đ/kg, loại 5% tấm lên tới 3.200-3.300 đ/kg và loại 25% tấm giá 2.800 - 2.900 đ/kg. Giá bán sỉ gạo tại chợ Trần Chánh Chiếu TP.HCM cũng tăng 100-300 đ/kg. Giá chào bán gạo XK của Việt Nam cũng tăng 12-15 USD/tấn so với đầu tháng 12/2001. Ngày 18 và 19/12, các DN chào bán gạo 5% tấm giá 205 USD/tấn, loại 10% tấm giá 187 USD/tấn và loại 25% tấm giá chào bán lên tới 185 USD/tấn, FOB cảng Sài Gòn, L/C, A/S. Những mức giá này cao hơn tới 28-30 USD/tấn so với giá gạo XK cùng loại của Thái Lan

Nhập khẩu Xăng dầu giảm

Theo số liệu của Bộ Thương mại, ước tháng 12, cả nước sẽ nhập khẩu khoảng 726 ngàn tấn xăng dầu các loại. So với tháng 11 lượng xăng dầu nhập khẩu giảm khoảng 24 ngàn tấn. Hiện giá xăng dầu trong nước ổn định, cho dù trên thị trường thế giới có nhiều biến động và Nhà nước liên tục điều chỉnh thuế suất nhập khẩu (từ đầu năm đến nay thay đổi 8 lần). Tuần qua, nhu cầu tiêu thụ xăng dầu trên thị trường nội địa tăng khoảng 6,5% so với tháng trước và trên 10% so với cùng kỳ năm ngoái do nhu cầu sản xuất cuối năm, chuẩn bị hàng Tết và thời tiết giá lạnh. Mặc dù vậy nhưng các chuyên gia thương mại vẫn dự đoán rằng, thời gian tới giá xăng dầu vẫn tiếp tục ổn định và nếu có tăng chỉ khoảng 50-100 đồng/lít.

Tin trong nước

* Các nhà đầu tư Nhật Bản đánh giá : Môi trường đầu tư phía Bắc tốt hơn phía Nam

Theo báo cáo của Tổ chức Xúc tiến thương mại Nhật bản (Jetro) tại cuộc họp của Ban Xúc tiến đầu tư khu vực Đông Nam Bộ (Task Force) ngày 18/12, năm 2001, 90% vốn đầu tư của Nhật Bản tập trung vào phía Bắc, 10% vốn còn lại đầu tư ở miền Trung và phía Nam. Trong khi đó, đầu tư của Nhật Bản vào Việt Nam từ năm 2000 trở về trước có 70% vốn tập trung vào phía Nam, 30% còn lại chia đều cho miền Trung và miền Bắc. Theo đánh giá của các nhà đầu tư Nhật Bản, môi trường đầu tư ở phía Bắc hiện nay tốt hơn phía Nam nhờ một số chính sách "mềm dẻo" của chính quyền địa phương.

Tỷ giá không biến động lớn

CHO DÙ FED CẮT GIẢM LÃI SUẤT, CUNG - CẦU NGOẠI TỆ TRÊN THỊ TRƯỜNG VIỆT NAM VẪN KHÁ CÂN BẰNG

Khi lãi suất của Cục Dự trữ Liên bang Mỹ (FED) bị cắt giảm từ 2,5% xuống 2%/năm, lãi suất huy động ngoại tệ của hầu hết các ngân hàng thương mại (NHTM) trong nước đều bị cắt giảm khá mạnh (0,3%), nhưng lần cắt giảm lãi suất gần đây nhất của FED xuống còn 1,75%/năm, thì mức lãi suất này của các NHTM hầu như giảm không đáng kể (trung bình khoảng 0,1%/năm). Đã có nhiều dự báo lạc quan cho rằng, thị trường ngoại tệ trong nước sẽ khó có thể biến động mạnh trong thời điểm cuối năm. Hiện tình hình có thực sự sẽ diễn biến động như vậy?

Theo bà Trần Thị Kim Thanh, Trưởng Phòng Nguồn vốn của Ngân hàng Ngoại thương Việt Nam, một trong những nguyên nhân khiến cho lãi suất huy động ngoại tệ lần này của các NHTM không biến động mạnh là do sau lần FED cắt giảm lãi suất xuống 2%/năm trước đó, Ngân hàng Nhà nước (NHNN) đã cắt giảm tỷ lệ dự trữ bắt buộc bằng ngoại tệ từ 15% xuống 10% làm cho chi phí về ngoại tệ của các ngân hàng đã giảm đi đáng kể, khiến cho sức ép về đồng USD cũng giảm theo.

Quả thực, thị trường trong nước vẫn luôn chịu ảnh hưởng rất mạnh từ thị trường quốc tế. Trong các lần cắt giảm lãi suất của FED trước đây các NHTM đã phải giảm lãi suất huy động khá lớn. Song, trong lần cắt giảm này, việc giảm tỷ lệ dự trữ bắt buộc đã có tác động khá mạnh. Ta có thể hình dung một cách đơn giản trong, nếu như trước kia ngân hàng huy động được 100 USD thì

Tỷ giá chính thức tăng

Tỷ giá chính thức USD/VND do Ngân hàng Nhà nước công bố trong hai ngày 22 và 24/12 đã tăng 10 VND/USD so với ngày cuối tuần trước đó và đứng ở mức 15.061 VND/USD ngày cuối tuần. Trên thị trường tự do, giá USD cũng tăng theo. Chiều 23/12, giá mua/bán USD tại Công ty vàng bạc đá quý Bảo Tín Minh Châu đứng ở mức 15.110/15.130 VND/USD, tăng 20VND/USD.

Mặc dù giá USD tăng nhưng hoạt động trên thị trường ngoại tệ vẫn tiếp tục trầm lắng do mức cung và cầu ngoại tệ khá cân bằng. Dự đoán thời gian tới, đồng USD khó có khả năng tăng giá mạnh hơn hiện nay.

+ Giá vàng tuần qua cũng tăng nhẹ ở nhiều địa phương nhưng mức độ tăng có khác nhau. Ngày cuối tuần, giá mua/bán vàng tại Công ty vàng bạc đá quý Hà Nội tăng 4.000 đồng/chỉ, trên thị trường tự do tăng 3.000 đồng/chỉ. Tại Công ty vàng bạc đá quý Đà Nẵng, giá mua/bán vàng tăng 3.000 đồng/chỉ. Trong khi đó, giá mua/bán vàng tại Công ty vàng bạc đá quý TP.HCM chỉ tăng 1.000 đồng/chỉ .

15 USD sẽ phải gửi tại NHNN và không được hưởng lãi suất. Còn 85 USD còn lại sẽ phải sinh lời không chỉ để mang lại lợi nhuận cho ngân hàng mà còn phải bù đắp cho lãi suất phải trả khách hàng của cả 15 USD không thể "sinh sôi nảy nở kia". Nhưng nay, khi tỷ lệ dự trữ giảm xuống 10% thì tỷ lệ này sẽ là 90:10, gánh nặng của các ngân hàng sẽ giảm đi và áp lực giảm lãi suất đầu vào cũng sẽ bớt nặng nề hơn.

Ngân hàng Nhà nước Việt Nam

Ngoài ra, theo một số nhà phân tích, do các ngân hàng trong nước đã dự đoán FED sẽ tiếp tục giảm lãi suất, nên trong lần giảm lãi suất trước mức giảm đã có tính "dự phòng". Điều này có thể được minh chứng bởi thông thường khi thị trường ngoại tệ ổn định, mức lãi suất của các ngân hàng vẫn thường nằm ở mức cao hơn lãi suất quy định của FED, những sau lần giảm trước của FED xuống còn 2%, mức lãi suất huy động các ngân hàng đều giảm xuống dưới mức đó. Khả năng trong thời gian tới lãi suất khó có thể giảm hơn, nếu như FED vẫn duy trì mức lãi suất hiện tại.

Cũng liên quan tới thị trường ngoại tệ vào thời điểm cuối năm, tỷ giá cũng không biến động nhiều. Trong gần một tháng, tỷ giá USD chững lại ở mức 15.100 đồng/USD. Sự chênh lệch lãi suất giữa VND và USD đã giãn ra ở mức khá lớn (gần 5%), lớn hơn cả tốc độ trượt tỷ giá trong năm nay (khoảng 3,8%), nhưng nhu cầu vay ngoại tệ vẫn ở mức rất thấp, bởi tâm lý người dân và doanh nghiệp sợ rủi ro về tỷ giá vẫn còn.

Sự ổn định về tỷ giá trên có được, theo nhiều chuyên gia ngân hàng, phần lớn là do cung cầu ngoại tệ vẫn khá cân bằng, thâm hụt cán cân thương mại nhỏ, lượng kiều hối dâng theo số liệu thống kê, tính đến nay, lượng kiều hối chuyển về nước theo đường chính thức và phi chính thức đã đạt hơn 2 tỷ USD, trong khi con số này của năm ngoái chỉ là 1,757 tỷ USD. Theo nhận định chung, những diễn biến trên báo hiệu một sự ổn định đáng mừng trên thị trường ngoại tệ khi vào thời điểm cuối năm đang cận kề.

Kinh tế thế giới một năm nhìn lại

Kinh tế thế giới suy thoái

Kinh tế toàn cầu lâm vào tình trạng suy thoái tồi tệ. Kể từ tháng 12/2000, các mức dự báo tăng trưởng kinh tế ở các nước đều đã bị hạ thấp. Mỹ và Nhật rơi vào suy thoái trong năm 2001. Kinh tế Đức cũng chịu một số phận chung. Trong các quốc gia công nghiệp phát triển G7, Anh là nước ít bị ảnh hưởng nhất.

Chứng khoán thế giới chao đảo

Các thị trường chứng khoán thế giới vẫn có chiều hướng đi xuống đều đều cho tới khi xảy ra sự kiện ngày 11/9. Sự kiện này đã khiến cho giá cổ phiếu sụt mạnh rồi sau đó là tăng mạnh khi có nhiều người hi vọng vào một sự phục hồi kinh tế. Các tỷ lệ lãi suất bị hạ thấp và giá dầu đi xuống khiến cho niềm hi vọng dường như có cơ sở hơn. Tuy nhiên, những lý do làm đảo ngược những hi vọng đó là việc đầu tư suy giảm và nợ của người tiêu dùng tăng cao. Các thị trường ở một số nước Trung Âu và Mêhicô biến động không nhiều trong khi thị trường ở Nga phát triển mạnh.

Vòng đàm phán Doha đạt được kết quả

Các nhà quan chức cấp cao trong vòng đàm phán Doha cuối cùng cũng đạt được thoả thuận về việc triển khai một vòng đàm phán thương mại mới sau những cuộc thương lượng kéo dài.

Công nghiệp hàng không đi theo hai xu hướng

Bầu trời âm u

Các hãng hàng không lớn vẫn đang trong xu hướng phải chịu những khoản thua lỗ kỷ lục thậm chí trước cả khi có sự kiện ngày 11/9. Tuy nhiên, với các hãng hàng không nhỏ có giá vé thấp như Southwest ở Mỹ và Ryanair và easyJet ở châu Âu lại tăng trưởng mạnh.

Công nghiệp xe hơi sa sút

Ford đã phải sa thải tổng giám đốc Jacques Nasser. Volkswagen đưa Bernd Pischetsrider lên làm tổng giám đốc. DaimlerChrysler tiếp tục gặp khó khăn ở Mỹ; General Motors, Ford và Fiat thì sa lầy ở châu Âu.

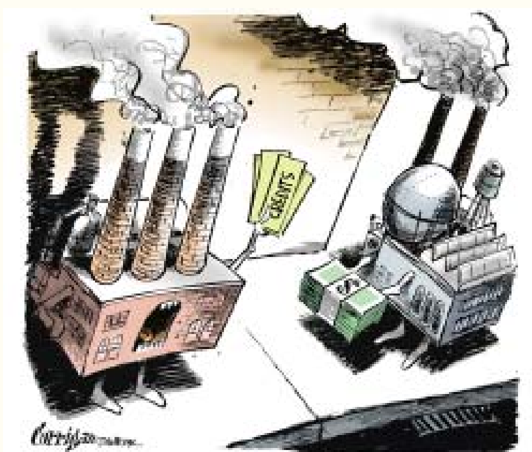
Công nghiệp thép cũng sa sút

Các nhà sản xuất thép tiếp tục gặp rắc

rối với tình trạng không hiệu quả và thừa công suất trong khi giá thép lại xuống mức thấp nhất trong vòng 20 năm qua. Hai nhà sản xuất thép lớn nhất nước Mỹ là LTV và Bethlehem Steel phá sản. Điều này đã khiến Chính phủ Mỹ phải xem xét để có thể đưa ra một mức thuế 40% đối với thép nhập khẩu. EU thì cho rằng, mức thuế đó sẽ gây ra một cuộc chiến thương mại.

Khó sáp nhập

Uỷ ban châu Âu đã đình việc sáp nhập giữa hai tập đoàn lớn của Mỹ là General Electric và Honeywell. Người Mỹ đã rất tức giận vì trong khi vụ sáp nhập đó được thông qua ở nước Mỹ thì lại có thể bị ngăn cản bởi người châu Âu.

Enron: tập đoàn buôn bán năng lượng phá sản

Tập đoàn chuyên buôn bán năng lượng của Mỹ - Enron - vốn đã từng nổi đình nổi đám thì nay đã "rơi tự do" do nợ nần chồng chất. Theo các quan chức của tập đoàn và các nhà kiểm toán, vụ phá sản lớn nhất trong lịch sử nước Mỹ này sẽ khởi nguồn cho hàng loạt các vụ kiện trị giá hàng triệu đôla.

Công nghệ cao, biến động cũng cao

Microsoft kháng án lên toà thượng thẩm về phán quyết đòi tập đoàn này phải tách đôi. Toà thượng thẩm bác bỏ phán quyết chia tách nhưng giữ nguyên những lời buộc tội Microsoft đã vi phạm luật chống độc quyền. Hiện vụ kiện vẫn đang tiếp tục được giải quyết.

Đề nghị sáp nhập giữa hai hãng máy tính Hewlett-Packard và Compaq đã bị phản đối mạnh mẽ, đặc biệt là từ phía những người thuộc gia đình Hewlett và Packard, những người còn nắm cổ phần của Hewlett-Packard nhưng không quản lý tập đoàn. Carly Fiorina, Tổng giám đốc HP thì cương quyết sẽ theo đuổi việc sáp nhập.

Những khó khăn cho ngành ngân hàng - tài chính

Năm 2001 là một năm khó khăn cho các ngân hàng đầu tư: các hoạt động sáp nhập giảm sút mạnh, phát hành cổ phiếu và lượng giao dịch cổ phiếu ngân hàng cũng không mạnh mẽ gì. Lợi nhuận giảm sút, rất nhiều người trong lĩnh vực ngân hàng mất việc, các khoản lương thưởng của người có việc làm cũng giảm trung bình khoảng 30% so với năm trước đây.

Cuộc tấn công khủng bố vào nước Mỹ hôm 11/9 đã dẫn tới những thua lỗ nặng nề của các công ty bảo hiểm và tái bảo hiểm. Khủng bố trở thành một rủi ro mà không một công ty bảo hiểm nào muốn ôm vào.

Công nghiệp dược phẩm: một năm đầy những trục trặc xen lẫn những hứa hẹn

Các công ty dược phẩm lớn đang phải chịu những sức ép buộc phải có chính sách giá mềm dẻo hơn cũng như phải thả lỏng hơn đối với việc bảo vệ bản quyền dược phẩm ở các nước nghèo. Tuy nhiên, những lo ngại về khủng bố bằng vũ khí sinh học lại giúp các hãng dược phẩm có được một vai trò mới đầy béo bở: vai trò trong việc phòng thủ quốc gia.

KHỦNG HOẢNG TÀI CHÍNH ARGENTINA: BÀI HỌC NÀO CẦN RÚT RA ?

Câu chuyện về chế độ tỷ giá cố định tại Argentina đã chấm dứt. Nhưng tác động cuả nó đối với thị trường mới nổi và kiến trúc tài chính của thế giới thì chỉ mới vừa bắt đầu.

Bạo động ở Argentina, cảnh sát phải can thiệp

Với sự ra đi của ông Domingo Cavallo, Bộ trưởng Kinh tế và là người thiết kế ra chương trình tỷ giá cố định cùng với Tổng thống De La Rua, đất nước Argentina đang đứng trước thách thức lớn về cả kinh tế lẫn chính trị.

Đoạn kết của kế hoạch tỷ giá cố định không khiến ai ngạc nhiên: đất nước Argentina đang ở năm khủng hoảng thứ tư, thất nghiệp ở mức 18% và chính phủ phải tuyên bố vỡ nợ. Kế hoạch cắt giảm chi tiêu 9,2 tỷ USD của chính phủ chỉ là bước đi cuối cùng của một nỗ lực vô vọng.

Theo lời ông Kenneth Rogoff, nhà kinh tế hàng đầu của Quỹ tiền tệ quốc tế (IMF) “Rõ ràng rằng sự kết hợp của chính sách tài chính, chế độ tỷ giá và xử lý nợ ở Argentina là không hiệu quả”. Mức chênh lệch giữa lợi tức của trái phiếu chính phủ Argentina so với trái phiếu kho bạc Mỹ là hơn 40% trong khi con số này của Brazil chỉ là 8,8%, Mêhicô là 3,2%, Hàn Quốc là 1,2%.

Một hệ thống tài chính toàn cầu bao gồm nhiều nền kinh tế với những hệ thống tài chính yếu kém, kỷ luật tài chính lỏng lẻo hoặc đã từng chi tiêu hoang phí sẽ có nguy cơ rơi vào khủng hoảng. Những khó khăn của Argentina khiến chúng ta phải khẩn cấp lưu tâm tới các lĩnh vực: Chế độ tỷ giá và nợ nần và Những hỗ trợ cũng như giám sát từ phía IMF

Trước hết, những lời khuyên về chính sách tỷ giá và chính sách tài chính sẽ lại một lần nữa phải thay đổi. Sau khi chứng kiến sự thất bại của chế độ tỷ giá gắn đồng tiền với đồng USD tại cuộc khủng hoảng ở Đông A’ những năm 1997 và 1998, những chuyên gia lại chuyển sang ủng hộ một thế giới “2 cực” với chế độ thả nổi tỷ giá tự do ở một cực còn cực kia là chế độ sử dụng “ban tiền tệ”, liên minh tiền tệ hay dùng đồng tiền của một nước khác. Tuy nhiên, tình hình tại Argentina khiến người ta cho rằng việc áp dụng ban tiền tệ hay các chế độ tỷ giá của một loại ngoại tệ khác là việc không thể.

Trường hợp Argentina cho chúng ta thấy rằng, bất kỳ chế độ tiền tệ nào đi kèm với sự suy thoái kinh tế kéo dài sẽ có nhiều nguy cơ bị tác động tiêu cực. Nếu như, nền kinh tế không tỏ ra linh hoạt thì sự suy thoái kinh tế rất dễ diễn ra với một chế độ tỷ giá hối đoái cố định, đặc biệt ở một quốc gia dễ bị tổn thương từ những chấn động bên ngoài. Chúng ta có thể rút ra kết luận từ thảm hoạ của Argentina là không nên áp dụng cơ chế “ban tiền tệ”. Thậm chí giải pháp đô la hoá nền kinh tế cũng không phải là liều thuốc chữa bách bệnh. Nếu áp dụng giải pháp này, Argentina có thể tránh được sự sụp đổ về tiền tệ nhưng những chấn động về tài

chính chắc chắn sẽ diễn ra.

Vì lý do này, quan điểm về nợ nước ngoài, chủ yếu thuộc về các nền thuộc các thị trường mới nổi, cũng sẽ cần phải thay đổi. Argentina có tỷ lệ nợ công cộng trên Tổng sản phẩm quốc nội (GDP) là 55%, một tỷ lệ mà xét về tiêu chuẩn một nền kinh tế phát triển sẽ được coi là chấp nhận được. Tuy nhiên, tỷ lệ lãi suất thực hiện ở mức trên 10% lại được coi là không chấp nhận được. Nếu như một đất nước không có được tiềm năng tăng trưởng mạnh hay có một thị trường tài chính sôi động thì nước này không thể cho phép tỷ lệ nợ của khu vực công công lên tới mức đó, đặc biệt khi mà số nợ này chủ yếu ở dạng ngoại tệ.

Thứ hai, vai trò của IMF sẽ lại một lần nữa bị xem xét lại. Sự sụp đổ của Argentina lại phản ánh những khó khăn mà IMF gặp phải dưới áp lực của những nước đi vay. Các quan chức cao cấp của IMF cho rằng, quỹ này bị lâm vào thế bế tắc. Nếu như họ từ chối trợ giúp chính phủ Argentina, họ sẽ bị đổ lỗi vì những bất ổn về xã hội sau khi nước này vỡ nợ. Còn nếu họ đồng ý hỗ trợ thì họ cũng sẽ bị đổ lỗi về những thất bại. Nói tóm lại, họ đều sẽ bị thiệt hại.

Tuy nhiên, chính phủ của những nước có thu nhập cao sẽ cảm thấy khó chịu do bị lôi kéo quá lâu vào vụ việc tại Argentina. Ông Gordon Brown, Bộ trưởng Tài chính Anh đã đưa ra một đề xuất: Cần phải làm cho việc giám sát của IMF "minh bạch hơn, độc lập hơn, và nhờ vậy, có quyền lực hơn". Nếu một bản báo cáo độc lập nào đó cho rằng, một chính sách nào đó không ổn định thì ban điều hành của IMF sẽ gặp nhiều khó khăn hơn trong việc cho vay. Nếu IMF biết được điều này, họ sẽ dễ dàng để nói "không" đối với việc cho vay hơn. Tuy nhiên, rũ bỏ quá khứ là điều cực kỳ khó khăn cho cả người cho vay lẫn người đi vay. Thường thì họ sẽ tiếp tục hành động cho tới khi những tai hoạ xảy ra.

Cần cấp thêm vốn cho Argentina ?

Việc cấp các khoản vốn lớn có rất nhiều ý nghĩa trong những tình huống như thế này như trường hợp hồi phục của Mexico năm 1994-1995 và của Hàn Quốc những năm 1997-1998. Ông Truman cho biết, giải pháp là cung cấp thêm những khoản vốn ngắn hạn. Ông kêu gọi thành lập một "Quỹ Bình ổn tài chính quốc tế", được huy động từ thuế đánh vào các khoản đầu tư ra nước ngoài - thực ra là thuế đánh vào việc sử dụng hệ thống tài chính quốc tế.

Tất cả những ý tưởng trên về một chính sách đối với người đi vay và những quy định chặt chẽ hơn về việc cho vay có thể đưa ra trong chương trình nghị sự của công cuộc cải tổ tài chính quốc tế . Tuy nhiên, tất cả những điều trên sẽ không thể giúp được người nghèo tại Argentina. Những lỗi lầm họ mắc phải và bất hạnh họ đã trải qua sẽ dẫn tới hậu quả khó có thể cứu vãn.

Trong việc thiết lập chính sách mới, chính quyền tại Argentina phải nhận thức được hiểm hoạ của việc tuyên bố vỡ nợ. Một khi các khoản nợ được cơ cấu lại, ngân sách sẽ phải được cân bằng lại do chính phủ giờ đây đã mất lòng tin khi đi vay. Chính sách kinh tế cũng phải giúp hồi phục tăng trưởng kinh tế. Cho dù hiện nay, chính phủ Argentina quyết định lưu hành loại tiền mới nhưng họ cần phải hành động thêm nữa để đảm bảo rằng, nó sẽ không gây ảnh hưởng tới sự ổn định của thị trường tiền tệ.

Argentina đã để lại bài học về sự nguy hiểm của việc cố theo đuổi các chính sách cứng nhắc. Đây là điều mà cả thế giới cần phải học. Tuy nhiên, giờ đây đất nước này đang phải tự mình tìm cách thoát khỏi cảnh sụp đổ.

ĐỒNG EURO SẼ THAY ĐỔI ĐƯỢC CHÂU ÂU?

Ngày 1/1/2002 sắp tới sẽ đánh dấu sự ra đời chính thức của Euro - một đồng tiền đại diện cho 15 quốc gia châu Âu, bước cuối cho việc nhất thể hoá một trong ba thế lực lớn nhất toàn cầu về kinh tế. Đó thực sự là một bước ngoặt lớn và sẽ đem lại cho châu lục này sự phát triển toàn diện trong tương lai. Tuy nhiên, không phải mọi chuyện đều dễ dàng và để đạt được mục tiêu trên cũng như một thị trường thực sự thống nhất, vẫn còn rất nhiều chông gai ở phía trước.

Đồng Euro, một bước ngoặt lớn

Các nhà bán lẻ và ngân hàng sẽ phải chịu đựng sự thay đổi lớn nhất trong dây chuyền phân phối của mình từng xảy ra trong thời bình. Đó là việc các cửa hàng và ngân hàng sẽ chấp nhận đồng tiền cũ sau đó đổi ra và trả lại khách hàng tiền mới.

Tuy nhiên, 14.5 tỷ Euro tiền giấy và 50 tỷ tiền xu sẽ mang lại một bước ngoặt lớn hơn nhiều so với một sự thay đổi trong dây chuyền phân phối. Về mặt tích cực, nó sẽ tạo ra một giá trị nội tại cho đồng tiền Euro - thứ chỉ tồn tại khi ở dưới dạng tiền điện tử từ 1/1/1999 - làm tăng sức mạnh của đồng tiền này so với đồng Đôla. Quan trọng hơn, đồng tiền mới sẽ thay đổi thái độ và hành vi của người tiêu dùng châu Âu, các doanh nghiệp và các nhà lập pháp. Thương mại nội khối đồng Euro sẽ tăng trưởng nhanh chóng, tạo ra một cú hích đối với nền kinh tế đang đình đốn. Đồng tiền mới còn khuyến khích một làn sóng sát nhập và mua lại xuyên quốc gia, do đó, gắn kết nền kinh tế của các nước trong khu vực thành một. Tuy nhiên, về mặt tiêu cực, đồng Euro sẽ dẫn đến tỷ lệ lạm phát cao hơn khi các nhà bán lẻ tranh thủ đồng tiền mới để "làm tròn" giá. Nó còn tạo điều kiện cho những kẻ làm tiền giả khi công chúng chưa quen với các đặc điểm của đồng tiền mới và tiếp tay cho tội phạm rửa tiền do chúng có thể "phạm tội ở một nước, tiêu thụ tiền ở một nước khác trong khi sống ở một nước thứ 3".

Tính minh bạch được cải thiện: Từ trước tới nay, Euro chỉ tồn tại trong tài khoản của các doanh nghiệp, thị trường chứng khoán và ngân sách của EU. Người ta kỳ vọng việc đồng tiền thực sự ra đời sẽ thống nhất thương mại của khu vực đồng Euro theo một cách chưa từng diễn ra. Sẽ có sự thông thoáng và rõ ràng hơn rất nhiều về giá cả, lương, thuế và các chi phí khác trên nhiều nước. Các nhà kinh tế cho rằng sự minh bạch hơn này sẽ làm tăng hiệu quả, thúc đẩy thương mại và tăng trưởng. Nó cũng làm thay đổi cách nghĩ của mọi người: các nhà đầu tư sẽ hướng nhiều hơn ra nước ngoài và các quan chức giám sát pháp luật tài chính sẽ khó khăn hơn trong việc kiểm soát các vụ mua lại và sáp nhập xuyên quốc gia.

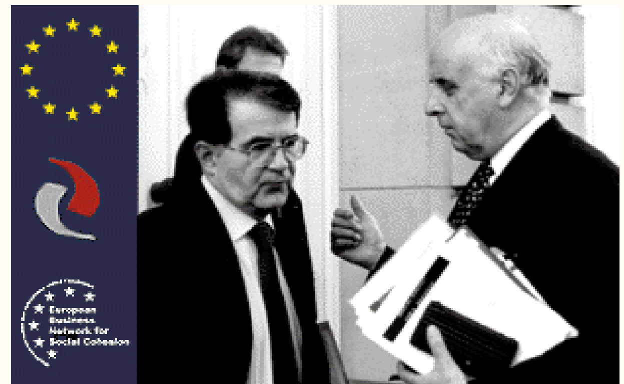
Châu Âu có dễ thích nghi?

Việc đưa tiền giấy và xu mới vào lưu hành sẽ làm tình hình trở nên phức tạp và khó nhận biết đối với các nhà quản lý vĩ mô. Hơn hai lần số tiền bình thường được đưa vào lưu thông để đảm bảo đủ tiền Euro cho việc bắt đầu quá trình hoán đổi sẽ làm tăng mạnh số liệu về cung tiền (ít nhất là 400 tỷ Euro hay 18% chỉ trong tháng 1), đẩy giá cả lên cao và bóp méo các dữ liệu tài chính mà ECB dựa vào để ra các quyết định về lãi suất. Lạm phát cũng có thể lên cao vì giá cả tiêu dùng tăng do các cửa hàng bán lẻ làm tròn giá hàng bằng đồng tiền mới. Phức tạp hơn, sự không tin tưởng vào đồng tiền mới sẽ khiến các nhà đầu tư bên ngoài khu vực đồng Euro chuyển đồng mark, franc hay một số đồng khác sang USD và làm yếu đồng Euro trên thị trường ngoại hối. Tất cả gộp lại tạo thành một mớ bòng bong và trong hoàn cảnh này, các nhà hoạch định chính sách cho khu vực có lẽ nên ngồi chờ còn hơn là có một động thái gì đó can thiệp vào chính sách tiền tệ. Mọi việc sẽ trở lại bình thường vào cuối tháng 2 khi thời kỳ hoán đổi tiền tệ qua đi nhưng từ nay đến đó thì mọi người sẽ vẫn còn phải thấp thỏm.

Châu Âu thật sự thống nhất - Con đường còn lắm gian truân.

Khi hàng trăm tỷ Euro được đưa vào lưu thông vào ngày 1/1/2002, châu Âu sẽ tiến một bước dài trong việc trở thành một thị trường thực sự thống nhất. Tuy nhiên, để đạt được điều đó, việc phá bỏ những rào cản của các quốc gia sẽ đòi hỏi rất nhiều nỗ lực.

Nhiều vấn đề cần bàn cãi

Vấn đề lương hưu: Đây là một vấn đề then chốt và cũng là một điển hình cho sự không thống nhất. Do có vô số những kế hoạch lương hưu tại 15 nước thành viên nên một công ty đa quốc gia không thể tự do chuyển nhân viên của mình đến nơi cần thiết trên lục địa này. Đơn cử, một nhân viên người Italy sẽ từ chối sang làm việc ở Anh quốc vì khung tiền lương hưu ở đó có vẻ kém hào phóng hơn. Trong một số trường hợp khác, một nhân viên sẽ không thể chịu nổi hai khoản thuế đánh vào thu nhập của mình. Bên cạnh đó, các công ty hoạt động trên nhiều nước châu Âu không thể thi hành được kế hoạch lương hưu của mình một cách nhất quán và việc làm ăn tại thị trường Mỹ, do đó sẽ trở nên hấp dẫn hơn đối với họ. Hơn thế nữa, các quỹ hưu không thể hoạt động trên toàn châu Âu nên kế hoạch đầu tư vào quỹ hưu trở nên kém hiệu quả. Kết quả là thị trường châu Âu sẽ ít có tính thanh khoản và kém hiệu quả hơn so với khả năng thực sự của nó.

Rất nhiều nỗ lực để giải quyết vấn đề này đã được thực hiện. Một bản dự thảo Hướng dẫn về luật Hưu trí (quỹ hưu) đã được Quốc hội châu Âu thông qua gần đây nhưng bây giờ lại bị kẹt ở Hội đồng Liên chính phủ châu Âu. Bản Hướng dẫn này tạo một sự công nhận chung đối với các quỹ hưu trên toàn châu Âu và cho phép các quỹ

này đầu tư vào nơi họ thấy phù hợp. Nhiều người đang hy vọng cuối cùng văn bản này sẽ được thông qua vào nhiệm kỳ chủ tịch châu Âu của Tây Ban Nha bắt đầu vào tháng 1 tới.

Tính dân tộc bảo thủ cần sửa đổi: Thị trường lao động là một trong những yếu tố cần trở nên linh hoạt hơn. Chẳng hạn như Pháp vừa mới ban hành quy định tuần làm việc 35 giờ và các quy định về việc các công ty sa thải nhân viên vốn đã chặt chẽ lại càng bị thắt chặt hơn. Ngược lại, Anh, Ailen và Hà Lan lại có thị trường lao động tự do và được nới lỏng hơn nhiều. Nếu châu Âu muốn hạ thấp tỷ lệ thất nghiệp thì một hệ thống mở hơn cần phải được thiết lập.

Việc thiếu một sân chơi bình đẳng lại có tác động theo cách khác. Mặc dù có rất nhiều vụ sáp nhập mua lại ở châu lục này nhưng các ngành công nghiệp vẫn tỏ ra có tính quốc gia hạn hẹp bất chấp các nỗ lực của Cộng đồng châu Âu trong việc phá bỏ sự độc quyền quốc gia. Tại Pháp, có Electricite de France kiểm soát 95% thị trường quốc gia so với 26% thuộc sở hữu Nhà nước ở Phần Lan và 45% ở Tây Ban Nha. Các công ty viễn thông quốc gia dù được tư nhân hoá hay không hầu như là nắm từ 80% trở lên đối với bất cứ thị trường nào. Điều đó đẩy giá lên cao ở một số nước, giảm chất lượng và hiệu quả của dịch vụ.

Các nhà quản lý luật cạnh tranh cũng làm cho các công ty khó tiếp cận các thị trường vốn hơn. Không có bất kỳ một quy định chung nào về tiêu chuẩn phát hành chứng khoán mà chỉ có kế hoạch cho việc một công ty có thể được chấp nhận trên toàn châu Âu. Và những nguyên tắc kế toán cũng khác nhau giữa các nước thậm chí đối với các công ty áp dụng cùng một hệ thống kế toán Mỹ.

Lợi ích giữa các quốc gia còn mâu thuẫn

Đường tới nhất thể hoá còn xa vời: Luôn luôn có những mâu thuẫn về lợi ích của các quốc gia. Ví dụ, các ngân hàng trung ương quốc gia đã mất khả năng áp đặt lãi suất và phát hành tiền nhưng điều đó dường như làm họ có nhiều thời gian hơn tập trung vào việc thiết lập các quy định và bảo vệ những quyền còn lại của mình. Ngân hàng trung ương Italy và Pháp luôn giám sát chặt chẽ các ngân hàng của nước mình, bảo vệ chúng khỏi những địch thủ từ nước ngoài.

Đồng tiền Euro mới sẽ còn lâu mới thay đổi được những thói quen ở châu lục này. Việc kinh doanh sẽ dễ dàng hơn ở mức độ nào đó nhưng đừng sớm hy vọng nó sẽ làm một nền kinh tế châu lục còn phân nhỏ bùng phát. Ngay cả những người lạc quan nhất cũng cho rằng việc này phải mất đến hàng năm.